

ning. Det turde være muligt, at naar han havde forsat sine Studier, som jeg skal indrømme, at han har drevet meget ivrigt, noget nærmere i Ministeriets Archiv og seet efter, hvorledes de enkelte Provsters Indberetninger vare, han da i disse vilde have fundet ligesaa gode Exempler paa, at disse Mænd have haft et aabent Blik for de Brøst, der finde Sted rundt omkring i Landet. Som sagt, jeg kan ikke Andet end med Paasjønnele modtage den Assistance, som det høie Thing maatte ville hde mig, ved at sætte mig istand til at antage en Overkskoledirekteur med fast Gage. Jeg maatte visseelig, efter mit Kjendskab til Forholdene paa Landet, betragte denne Post som en Departementsdirekteurs Post i Ministeriet; jeg kan nemlig ikke tillægge en Overkskoledirekteurs Virksomhed ved Skolevisitationerne den overdrevne Betydning, som den ærede Taler vil tillægge den. Jeg maa tilslaae, at jeg nu har get Assistance i Ministeriet, og det var, for at jeg skal tage et af de Punkter, her er blevet talt om, et temmelig uheldigt Exempel, som den ærede Taler paaberaabte sig fra Svendborg, thi det angik aabenbart et juridisk Spørgsmaal, og jeg skulde altsaa troe, at en juridisk dannet Mand der maatte være mere egnet til at finde det Rette end en theologisk dannet Mand. Jeg skal ende med det, hvormed jeg begyndte, at jeg væsentlig har taget Ordet for at bede den ærede Taler om at holde sig til mig i saadanne Tilfælde, idet jeg altid skal vide at bære det Ansvar, som i saa Henseende paahviler mig.

Steen: Jeg maa bede undskyldt, hvis mine Ord ere faldne noget skarpt; jeg har ikke talt om nogen enkelt Mand, men jeg har kun talt om „Contoiret“; jeg kunde have sagt: det ene Departement, der forterer under Ministeriet, thi det troer jeg, fremgaaer klart, at den ærede Minister, efter de Ytringer, der ere faldne fra hans Side, med Hensyn til Underviisningen ikke har tillagt sig nogen speciel Sagkundskab. Jeg har ikke i mindste Maaade betvivlet, at han kjendte Forholdene paa Landet langt bedre end jeg, men hvad jeg har villet inhæriere, var, at der i Spørgsmaal, vedrørende Underviisningsvæsenet og hvad dermed staaer i nær Forbindelse, i Ministeriet savnes den Sagkundskab,

som jeg anseer for aldeles nødvendig; den ærede Minister anseer den nu for mindre nødvendig; men dette er netop Stridspunktet.

Høgsbro: De Formaals, som den ærede Rigsdagsmand nævnte, og som han meente, man kunde naae ved at beholde Overkskoledirekteuren, vare saa smukke og saa gavnlige for det Heles Vel, at, hvis det virkelig var Tilfældet, at de derved kunde opnaaes, skulde Ingen være mere villig end jeg til at stemme med ham. Men jeg har her en Overbeviisning aldeles modsat hans. Jeg er saa langt fra at troe, at man fremmer disse Formaals ved at beholde Overkskoledirekteuren, at jeg tværtimod hilser Nedlæggelsen af denne Post som en Begyndelse til, at vi kunne naae nogle af de Formaals, som han nævnte. Jeg har aldeles ikke sølt mig overbevist ved de Grunde, som han anførte. Vi have en nu næsten tiaarig Erfaring for os, og jeg vil spørge, om vi virkelig ere blevne frie for det geistlige Bureaukrati ligeoverfor Skolevæsenet, som det ærede Medlem meente, at en Overkskoledirekteur vilde hjælpe os til at blive frie for. Have vi i disse ti Aar seet, at der f. Ex. er kommet communale Tilfynsmænd uafhængige af Provsterne omkring i de enkelte Amtter, saaledes som Tilfældet er i andre Lande? Have vi seet, at alle Katecheterne ere blevne affassede? Det er steet enkelte Steder, men det er steet efter Communernes indstændige Forlangender, støttede af den lovgivende Magt, for største Delen, som det ærede Medlem selv sagde, imod Overkskoledirekteuren og Ministeriet. Have vi seet, at vore Seminarier ere blevne frie for det geistlige Bureaukrati? Rigsdagen har udtalt sig for det Duffelige i, at Seminarieforstanderne ikke ere Præster, men det er ikke lykkes endnu at bringe det dertil. Og have vi seet den communale Selvstændighed blive fremmet i dette Tidsrum? Det ærede Medlem sagde selv, at enhver Paragraph i den Lov, han nævnte, der er streven af den første Overkskoledirekteur, gav Ministeriet en meget stor Myndighed. Det er jo dog klart, at naar Overkskoledirekteuren saaledes har en stor Myndighed, saa kan han vel i enkelte Tilfælde bruge den til at støtte Communerne imod en Direction, men han kan i ligesaa mange, og i flere Tilfælde, bruge den